

TUPAKKALAIN 79 §: TUPAKOINTIKIELLON HAKEMINEN HEKASSA

Ilta Hekan kanssa 15.3.2017

Sanna Mäkilä

TAUSTALLA TUPAKKALAIN MUUTOKSET

- Uudistettu tupakkalaki voimaan 15.8.2016
- Tupakkalain 79 § voimaan siirtymäajan jälkeen 1.1.2017

Parveketupakointikielto voi koskea koko yhtiötä

Taloyhtiöt päättävät todennäköisesti tupakointikiellon hausta ensi kevään yhtiökokouksissa.

LUE TÄSTÄ ► [HELSINGIN UUTISET](#)

9.12.2016 - 09.30 | PUHEENAIEHE

Muutos tulossa alkuvuodesta: Taloyhtiö voi hakea tupakointikieltoa

ILTALEHTI

Taloyhtiöt voivat ryhtyä hakemaan tupakointikieltoja

Sunnuntai 1.1.2017 klo 04.28 (päivitetty klo 21.33)

Kielloilla voidaan suitsia käryttelyä huoneistoparvekkeilla ja -pihoilla ja jopa asuinhuoneistojen sisällä.

Tupakointi vaikeutuu entisestään – taloyhtiöt voivat hakea nyt kieltoja

KOTIMAA | JULKAISTU 01.01.2017 10:05

MIHIN TUPAKOINTIKIELTO VOI PERUSTUA?

TUPAKOINTIKIELTOJEN KATEGORIAT VUOKRATALOISSA

Tupakointikielto
**vuokra-
sopimuksen
ehtona**

Tupakointi
yhteisissä tiloissa
kielletty **järjestys-
säännöissä** (ja
tupakkalain 78
§:ssä)

Terveysturvallisuuslaki
27 §: Todettuun
terveyshaittaan
perustuva,
viranomaisen
määräämä kielto

**Tupakkalain 79 §: ns.
parveketupakointikielto,**
viranomaisen määräämä
kielto asuinhuoneiston
sisätiloihin tai hallinnassa
oleviin ulkotiloihin

Hekassa uudet ja
peruskorjatut
kohteet 5/2016
jälkeen

**Hekan
järjestyssäännöt**

**Pääsääntöisesti
asukkaan hakema
(myös Heka voisi
hakea)**

Hekan hakema kielto

TUPAKKALAIN TAVOITE

- Suojella väestöä ympäristön tupakansavun aiheuttamilta terveyshaitoilta
- Ihmisten ei tulisi altistua tupakansavulle omissa asuintiloissaan
- Tupakkalain taustalla ei ole tupakoivan henkilön oikeus tupakointiin, vaan tarkoituksena on tarjota puuttumiskeino asuntoyhteisössä tapahtuvaan tupakointiin
  - Asuntoyhteisöillä ei ole ollut oikeudellisesti tehokkaita keinoja puuttua naapureita häiritsevään tupakointiin asuinhuoneistossa, terveydensuojelulain 27 §:n kriteerit korkealla

TUPAKKALAIN 79 §

79 §

Tupakointikiellon määrääminen asuntoyhteisöön

Asuntoyhteisö voi hakea kunnalta tupakointikiellon määräämistä asuntoyhteisön rakennuksen huoneistoihin kuuluville parvekkeille, huoneistojen käytössä oleviin ulkotiloihin ja huoneistojen sisätiloihin. Hakemuksessa tarkoitettujen tilojen haltijoita on kuultava ennen hakemuksen tekemistä.

Kunnan on määrättävä tupakointikielto hakemuksessa tarkoitettuihin tiloihin, jos tiloista voi niiden rakenteiden tai muiden olosuhteiden vuoksi muutoin kuin poikkeuksellisesti kulkeutua tupakansavua toiselle parvekkeelle, toiseen huoneistoon kuuluvan ulkotilan oleskelualueelle tai toisen huoneiston sisätiloihin. Tupakointikielto saadaan määrätä asuinhuoneiston asuintilaan vain, jos savun kulkeutumista ei ole mahdollista rakenteiden korjaamisella tai muuttamisella kohtuudella ehkäistä ja asuintilan haltijalle on ennen kiellon määräämistä varattu mahdollisuus ehkäistä savun kulkeutuminen omilla toimenpiteillään. Asuinhuoneiston asuintilaa koskeva tupakointikielto ei koske sähkösavukkeen käyttämistä.

Kunnan on peruutettava määräämänsä tupakointikielto asuntoyhteisön hakemuksesta, jos kiellolle ei muuttuneiden olosuhteiden vuoksi ole enää perusteita. Kielto voidaan peruuttaa myös tilan haltijan hakemuksesta, jos asuntoyhteisö ei olennaisesti muuttuneista olosuhteista huolimatta hae kiellon peruuttamista. Tarkempia säännöksiä tupakointikieltoa ja sen peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä ja asuntoyhteisön toimittaman kuulemisen kirjaamisesta hakemukseen voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

TUPAKKALAIN 79 §:ÄÄ TÄYDENTÄVÄT

- Valtioneuvoston asetus, jossa on tarkemmin määritelty tupakointikieltohakemuksen sisältö
- Valviran, Isännöintiliiton, Kiinteistöliiton ja Helsingin kaupungin julkaisemat ohjeistukset ja lomakemallit
  - Samat tahot julkaisemassa tarkempaa ohjeistusta vielä myöhemmin keväällä sisätiloja koskevien tupakointikieltojen hakemisesta
  - Arvioitu, että sisätiloja koskevat ohjeet julkaistaan maaliskuuhuhtikuun vaiheessa

TUPAKKALAIN 79 §:N

"PARVEKETUPAKOINTIKIELTO"

- Kunnan viranomainen voi määrätä tupakointikiellon asuntoyhteisön hakemuksesta:
  - Asuinhuoneistojen parvekkeille, terasseille tai muihin huoneistojen hallussa oleviin ulkotiloihin
  - Asuinhuoneistojen sisätiloihin, jos lisäedellytykset täyttyvät

TUPAKOINTIKIELLON HAKEMINEN

KUKA ON KIELLON HAKIJA?

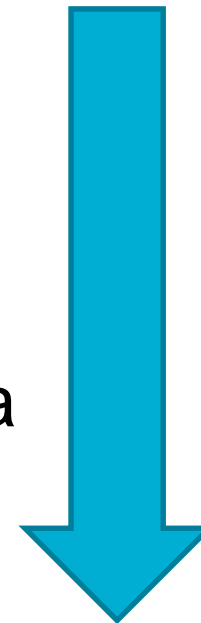
- Asuntoyhteisö eli esimerkiksi
  - Asunto-osakeyhtiö
  - Vuokratalot
  - Asunto-osuuskunnat
- Yksittäinen asukas ei voi hakea tupakkalain 79 §:n mukaista tupakointikieltoa
  - Yksittäisen asukkaan käytettävissä on terveydensuojelulain 27 §:n mukainen menettely

VAATIIKO KIELLON MÄÄRÄÄMINEN HAITAN TOTEAMISTA?

- Asumis-/terveyshaitan toteamista ei edellytetä lainkaan!
  - Vrt. terveydensuojelulain 27 §:n menettely, jossa haittaa edellytetään
- Tupakointikielto voidaan käytännössä määrätä, vaikka rakennuksessa ei tupakoitaisi lainkaan
- **Tarkastelun kohteena savun kulkeutumisen mahdollisuus**
- Heka voisi lähteä hakemaan kieltä ilman ainuttakaan ilmoitusta tupakoinnista, mutta ilmoittamismenettelyllä valittu pehmeämpi lähestymistapa. Tarkoituksena toimia asukasystävällisesti!

TUPAKOINTIKIELLON HAKEMISEN VAIHEET

- 1) Ratkaisu sovinnollisen menettelyn kautta
- 2) Ratkaisu rakenteellisen selvityksen kautta
- 3) Ratkaisu kuulemisen perusteella
- 4) Kunnan määräämä tupakointikielto

Vaiheet edeltävät toisiaan, eikä minkään vaiheen yli voi hypätä. Prosessin edistäminen voi päättyä mihin tahansa vaiheeseen.

TUPAKOINTIKIELLON HAKEMISESSA SUURIN OSA MENETTELYSTÄ TULEE LAISTA/ASETUKSESTA

Heka on voinut päättää vain seuraavista:

- Kiellon hakemisen laajuus
- Kuulemisen merkitys päätöksenteossa
- Päätöksentekotaho

TUPAKOINTIKIELTO HAETAAN SAMALLA HAKEMUKSELLA KOKO VUOKRANMÄÄRITYSYKSIKÖÖN

- Hekan hallitus päätti 21.2.2017, että tupakointikieltoa haettaessa tupakointikielto haetaan samalla hakemuksella koko vuokranmääritysyksikköön
- Perusteita muun muassa:
  - Yhdenvertaisuusperiaate eli kieltoa haetaan koko sille laajuudelle, jossa on identtisiä rakenteita
  - Hallinnolliset syyt (esim. vuokrasopimusten hallinta, kiellon rikkomiseen puuttuminen, hakuprosessin työkuorma, kustannukset)

ALUEYHTIÖ SAA ILMOITUKSEN HÄIRITSEVÄSTÄ TUPAKOINNISTA

- Alueyhtiöiden nettisivuilla sekä asiakaspalveluissa lomake, jolla naapuri voi ilmoittaa huoneistoon tai huoneiston parvekkeelle kantautuvasta tupakansavusta
- Ilmoitus käsitellään kuten asumishäiriöilmoitukset eli ilmoittajan henkilöllisyys on vain alueyhtiössä asiaa hoitavien henkilöiden tiedossa, muille ilmoittaja on anonyymi!
- Ilmoitus ei vaadi kuitenkaan todistajia kuten asumishäiriöilmoitukset
  - Asumishäiriöiden (AHVL) ja parveketupakointikiellon (tupakkalaki) hakemisen taustalla eri lainsäädäntö!
- Tupakkalain hallituksen esityksen mukaan vuokralaisella on aloiteoikeus tupakkalain 79 §:ää koskevassa asiassa

PYRITÄÄN SOVINNOLLISEN RATKAISUN LÖYTÄMISEEN ALUSTA ALKAEN!

”Päätettiin, että Hekassa panostetaan sovinnollisten ratkaisujen löytämiseen asukkaan tupakointikäyttäytymisen muuttamiseksi ennen kuin ryhdytään varsinaisiin tupakkalain 79 §:n edellyttämiin toimenpiteisiin (esim. huoneistotarkastukset tai asukkaiden kuuleminen) tupakointikiellon hakemiseksi.”

Hekan hallitus 21.2.2017

PYRITÄÄN SOVINNOLLISEN RATKAISUN LÖYTÄMISEEN ALUSTA ALKAEN!

- Heka lähestyy ystävällisesti ja asiakaspalveluhenkisesti
- Esimerkiksi puhelinsoitto tupakoivalle asukkaalle ilmoituksen jälkeen tai asukkaan tapaaminen
- Puhelun jälkeen yhteydenottokirje, jossa asukasta kehoitetaan muuttamaan tupakointitapaansa
  - Asukas ei saa tehdä rakenteellisia muutoksia huoneistossa!
  - Käytännössä tupakointipaikan vaihtaminen tai tupakoinnin lopettaminen
  - Yhteydenottokirje on osa sovinnollisen ratkaisun löytämistä, jotta tupakointikieltoa ei tarvitsisi edes lähteä hakemaan VMY:öön

YHTEYDENOTTOKIRJE OSA SOVINNOLLISTA RATKAISUA!

Ilmoitus häiritsevistä tupakoinnista

Vuokranantaja on saanut ilmoituksen häiritsevistä tupakoinnista. Vuokranantajalle annettujen tietojen mukaan häiritsevä tupakansavu on peräisin hallitsemastanne [huoneistosta ja/tai parvekkeelta].

Suosittellemmekin, että tupakoidessanne otatte talon muut asukkaat huomioon aiempaa tarkemmin ja muutatte mahdollisuuksien mukaan tupakointitapojanne tai -paikkojanne niin, että tupakansavu ei enää kulkeudu häiritsevästi [huoneistostanne ja/tai parvekkeeltanne] muihin tiloihin.

Tupakkalain 79 §:n mukaan vuokranantaja voi hakea kunnalta tupakointikiellon määräämistä. Tupakointikielto voidaan määrätä joko yksittäiseen huoneistoon tai koko rakennukseen.

Jos tupakointikäyttäytymisessä ei tapahdu muutosta ja häiritsevä tupakansavu kulkeutuu vielä **LISÄÄ päivämäärä tummennettuna** muihin tiloihin, harkitsee vuokranantaja ryhtymistä toimenpiteisiin tupakointikiellon hakemiseksi.

Jos huoneistossanne tai sen parvekkeella ei ole tupakoitu, tämä ilmoitus on aiheeton ja pyydämme ystävällisesti ottamaan yhteyttä alueyhtiöön asian oikaisemiseksi. Asiaa hoitavan henkilön yhteystiedot ovat alla.

Helsingissä 13.3.2017

Helsingin kaupungin asunnot Oy
c/o **LISÄÄ alueyhtiö**

JOS SOVINTOA EI SAAVUTETA...

- Jos asukkaan tupakointitapa ja -paikka yhteydenotoista huolimatta ei muutu, alueyhtiössä käynnistetään jatkotoimenpiteet mahdollisen tupakointikiellon hakemiseksi
- Miten alueyhtiö saa tietoon, että tupakointitapa ei ole muuttunut?
- Esimerkiksi:
  - Naapurin/naapureiden vapaamuotoisen ilmoituksen kautta
  - Isännöitsijän tai huoltohenkilökunnan havaintojen perusteella huoltokäynnin yhteydessä
  - Alueyhtiö ei kyttää!

ASUNNONTARKASTUKSET = RAKENTEELLINEN SELVITYS

- Jos tupakansavu on peräisin sisätiloista tai on epävarmaa, mistä tupakansavu kulkeutuu, tehdään asunnontarkastus
- Asunnontarkastuksessa tarkastetaan mm. ilmanvaihtokanavat

ASUKKAIDEN KUULEMINEN

- Tupakointikiellon hakemisesta on kuultava huoneiston haltijoita eli asukkaita
  - Yksi kuulemislomake/huoneisto
- Kuulemisessa on kuultava kaikkia niitä asukkaita, joita mahdollinen tupakointikielto koskisi
  - Kuulemisessa kuultava siis kaikki VMY:n huoneistoja, kun kiello haetaan samalla hakemuksella koko vuokranmääritysyksikköön
  - Kuulemisessa ei kysytä asukkaiden mielipidettä yksittäisen tupakoivan asukkaan tupakoinnin häiritsevyydestä, vaan asukkaiden mielipidettä siihen, kannattavatko he tupakointikiellon hakemista vai ei
- Vastausaikaa vähintään 2 viikkoa

Vuokranantajasi valmisteleee tupakointikiellon hake- mista tähän taloon

Kerro mielipiteesi tupakointikiellosta

Vuokralainen täyttää:

Huoneisto	
Huoneiston haltija / haltijat	
Huoneiston haltijan / haltijoiden yhteystiedot	Osoite: Puhelinnumero: Sähköposti:
Turvakielto	☐ Huoneiston haltijalle/haltijoille on vahvistettu turvakielto (väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettu laki (661/2009), 36 §)
Huoneiston hallintaperuste	vuokrasuhde
Huoneiston haltijan kanta tupakointikieltoon Perustelut	☐ Kannatan / kannatamme tupakointikieltoa ☐ Vastustan / vastustamme tupakointikieltoa ☐ Kokonaan ☐ Siltä osin, kun kielto koskee _____ _____ _____ _____
Paikka, päiväys, allekirjoitus, nimenselvennys	Paikka: Päiväys: Allekirjoitus ja nimenselvennys: _____

ONKO KUULEMISESSA ESITETYILLÄ MIELIPITEILLÄ VAIKUTUSTA KIELLON HAKEMISEEN?

- Omistaja eli Heka ottaa huomioon kuulemisen lopputuloksen tehdessään päätöksen tupakointikiellon hakemisesta
- Harkitsee kuulemisen perusteella, aiheuttaako tupakointi kohteessa tosiasiallista asumishaittaa
- Päätös kiellon hakemisesta on omistajalla riippumatta siitä, mikä kuulemisen lopputulos on
  - Asukkaiden kuuleminen ja omistajan päätös ovat kaksi eri asiaa!

PÄÄTÖS TUPAKOINTIKIELLON HAKEMISESTA

- Omistaja tekee kirjallisen päätöksen tupakointikiellon hakemisesta
  - Hekan hallitus on valtuuttanut Hekan ja alueyhtiöiden toimitusjohtajat tekemään päätöksen
- Päätös tupakointikiellon hakemisesta tehdään, kun:
  - Asukkaan/asukkaiden tupakointikäytöstä on pyritty muuttamaan tuloksetta (eli sovinnollinen ratkaisu ei ole tuottanut tulosta) ja
  - huoneistojen haltijoita on kuultu ja kuuleminen osoittaa, että tupakointi aiheuttaa vmy:ssä tosiasiallista haittaa.
  - Lisäksi rakenteelliset selvitykset ja mahdolliset kohtuulliset korjaustoimenpiteet on tehty niiden tapausten osalta, joissa tupakointi tapahtuu asuinhuoneiston sisätiloissa ja kieltä aiotaan hakea myös sisätiloihin.

PÄÄTÖS TUPAKOINTIKIELLON HAKEMISESTA

- Päätöksen jälkeen Heka tekee viranomaiselle kirjallisen hakemuksen liitteineen
- Hakemuksessa on dokumentoitava muun muassa kuuleminen, rakenteelliset selvitykset, huoneiston haltijoiden yhteystiedot, sovinnolliseen ratkaisuun pyrkiminen (jos kieltoa haetaan sisätiloihin)

HAKEMUKSEN KÄSITTELY VIRANOMAISESSA

- Viranomaisella ei ole harkintavaltaa
  - Kielto määrättävä, jos hakemus täyttää lain ja asetuksen vaatimukset
- Käsittelyajasta ei ole vielä varmuutta, arvioiden mukaan 2-3 kuukautta
- Jos hakemuksessa on puutteita, viranomainen pyytää hakijaa täydentämään hakemusta
- Viranomaisen on suoritettava hallintolain mukainen kuuleminen
  - Viranomaisen suorittamassa kuulemisessa voidaan kuulla vain niitä, jotka ovat vastustaneet kieltoa
- Kunta perii hyväksymänsä taksan tupakointikieltohakemuksen käsittelystä hakijalta eli Hekalta

KUN TUPAKOINTIKIELTO ON
MÄÄRÄTTY JA SE ON
LAINVOIMAINEN...

KUN TUPAKOINTIKIELTO ON MÄÄRÄTTY JA SE ON LAINVOIMAINEN, KIELTO KOSKEE

- Asukkaita sekä asukkaiden vieraita
- Tupakkaa ja sen kavereita
  - Tupakka
  - Sikarit
  - Piiput
  - Huumausainesätkät
  - Muut kasvipiperäiset poltettavat tuotteet
  - Sähkötupakka (mutta ei sisätiloissa!)

KUN TUPAKOINTIKIELTO ON MÄÄRÄTTY...

- Heka tiedottaa asukkaita!
  - Ympäristökeskus antaa päätöksen tiedoksi asianosaisille eli omistajalle ja tilojen haltijoille
  - Hyvä hallintotapa edellyttää Hekaa tiedottamaan kiellosta ja sen käytännön vaikutuksista
  - Tiedote ilmoitustaululle ja huoneistokohtaisesti

KUN TUPAKOINTIKIELTO ON MÄÄRÄTTY...

- Heka osoittaa asukkaille viimeistään tässä vaiheessa tupakointipaikan
  - Heka ottaa yhteyttä talotoimikuntaan
  - Tupakointikopin tilaaminen tai muu vaihtoehtoinen ratkaisu

TUPAKOINTIKIELLON VAIKUTUS VMY:N VUOKRASOPIMUKSIIN

- Voimassa oleviin vuokrasopimuksiin ei tehdä muutoksia, mutta asukkaita tiedotetaan viranomaisen määräämästä tupakointikiellosta
- Jos kiellon määräämisen jälkeen tehdään uusi vuokrasopimus, kirjataan vuokrasopimukseen tupakointikielto oikeassa laajuudessa

MITÄ, JOS KIELTOA RIKOTAAN?

- Hekassa kohdellaan asumishäiriönä
  - Samat edellytykset (esim. tarvittava määrä todistajia) asian käsittelylle kuin muissakin asumishäiriöissä
- Saattaa johtaa varoitukseen
- Jos kieltoa rikotaan varoituksen jälkeen, ryhdytään toimenpiteisiin vuokrasuhteen päättämiseksi
- Ympäristökeskuksella viranomaisena oma menettelynsä, joka ei korvaa Hekan menettelyä

TUPAKOINTIKIELLON VALVONTA

- Parveke, terassi ja muut huoneistoon kuuluvat ulkotilat ovat kotirauhan suojaamaa aluetta
- Ei saa ottaa valokuvia!
- Valokuvaaminen voi olla salakatseluna rangaistavaa (rikoslaki 24 luku 6 §)

VOIDAANKO TUPAKOINTIKIELTO PERUUTTAA?

- Tupakkalain mukaan voidaan peruuttaa
- Lähtökohta on kuitenkin se, että viranomaisen määräämät kiellot ovat pysyviä
- Kielto voidaan peruuttaa vain olennaisen olosuhdemuutoksen takia
- Tupakoivan asukkaan poismuutto ei ole olennainen olosuhdemuutos
- Olennaiset muutokset ovat mm. kiinteistön peruskorjaustasoiset toimenpiteet
  - Jos Hekan taloon tulee peruskorjaus, muuttuu kohde korjauksen jälkeen kokonaan savuttomaksi Hekan hallituksen 10.5.2016 tekemän päätöksen perusteella

MEILLÄ ON
HELSINGIN PARHAAT
VUOKRAKODIT.

KIITOS!